

Opowiedziane

<https://opowiedziane.ipn.gov.pl/ahm/wspomnienia/24898,Gradowska-Zofia.html>
2024-05-05, 09:40

Aby zobaczyć odtwarzać, włącz
JavaScript

Świadek historii Zofia Gradowska

Sygnatura
N0872

W relacji między innymi

Robotnik przymusowy III Rzeszy i więźniarka
niemieckiego obozu koncentracyjnego w Ravensbrück.

Jest rok 1941, w Polsce trwa okupacja niemiecka. 17-letnia Zofia Gradowska wraz z rodziną mieszka w Suchedniowie. Pewnego dnia do jej domu wpada sołtys informując dziewczynę, że została wyznaczona do kontyngentu, w ramach którego ma zostać wysłana do pracy przymusowej na terenie III Rzeszy. Wraz z innymi mieszkańcami miasta zostaje zabrana i wywieziona przez Niemców w głąb Rzeszy. Podczas transportu jej sąsiad z Suchedniowa namawia ją do skłamania, że jest jego żoną. W ten sposób mężczyzna chce uniknąć ciężkiej pracy w kopalni. Zofia godzi się i przez jakiś czas udaje im się oszukać Niemców. Prawda jednak po jakimś czasie wychodzi na jaw, a w ramach kary Zofia trafia do niemieckiego obozu koncentracyjnego w Ravensbrück.

Tam w ciężkich warunkach pracuje przy budowie torów kolejowych oraz w fabryce przy produkcji części samolotowych. Dopiero za sprawą ofensywy sowieckiej w kwietniu 1945 r. odzyskuje wolność i wraca do Polski.

Data urodzenia

04.12.1924 r.

Data nagrania

06.02.2013 r.

Miejsce nagrania

dom świadka, Suchedniów, Polska

Realizacja

Urszula Michta

Temat

[II wojna światowa](#), [III Rzesza](#), [obozy niemieckie](#), [praca przymusowa](#), [terror niemiecki](#)

Język

Polski

Biogram świadka

ZOFIA GRADOWSKA

[Poprzedni Strona](#)

[Następny Strona](#)